

การพัฒนาทักษะการแต่งคำประพันธ์โดยใช้แบบฝึกทักษะเรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

Development of Composing Verse Skills by Using Poem Exercises For Matthayom 2 Students at Patongprathankirawat School, Hatyai, Songkhla Province.

ศิริภา จันทร์เกื้อ^{1*}, วิภาวรรณ ศรีใหม่² และ อามีนะห์ บากา³
Siripa Chankua^{1*}, Wipawanna Srimai² and Aminah Baka³

¹ อาจารย์, สาขาวิชาการประถมศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Lecturer of Elementary Education Department, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University

² อาจารย์, สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ, วิทยาลัยนานาชาติดิษยะศริน, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

² Lecturer of Business English Department, Didyasarin International College, Hatyai University

³ นักศึกษา, สาขาวิชาภาษาไทย, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

³ Bachelor student, Department of Thai, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University

*Corresponding author, E-mail: siripa_c@hu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 45 คน ซึ่งได้มาจากการคัดเลือกนักเรียนที่สอบไม่ผ่านตัวชี้วัดเรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการแต่งคำประพันธ์เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) แบบฝึกทักษะเรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 2 เล่ม คือ เล่มที่ 1 แบบฝึกทักษะเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการแต่งกลอนสุภาพ และเล่มที่ 2 แบบฝึกทักษะเรื่อง พะตงในดวงการแต่งกลอนสุภาพ และ 3) แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลทำโดยการวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เท่ากับ 80.78/82.89 (E_1/E_2) ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ จึงยอมรับได้ว่า แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์เรื่อง

กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, กลอนสุภาพ

Abstract

The purposes of this research were : 1) to creat and find the efficiency of poem exercises to meet the efficient standard criteriion of 80/80, 2) to compare the students' learning achievement before and after the treatment. The samples of this study were 45 students of Matthayomsuksa 2 at Patongprathankiriwat School. The research intruments were: 1) learning achievement test, 2) two poem exercise books for Matthayomsuksa 2 students and, 3) lesson plans. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, and t- test dependent.

The results on findings were as follow: 1) The poem exercise had the efficiency 80.78/82.89 (E_1/E_2) which was higher than the set scale of 80/80, 2) students' post-test scores on recorder practice were a significantly higher than the pre-test scores at the .01 level.

Keyword: Development of Learning Achievement, Poem

บทนำ

ประเทศไทยถือว่าเป็นชนชาติที่มีภาษาเป็นเอกลักษณ์ หลักสูตรการศึกษาของไทยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการใช้ภาษา เนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสาร เป็นเอกลักษณ์ของความเป็นชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังช่วยสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้กระบวนการคิด วิเคราะห์ วิจาร์ณ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม อีกทั้งเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านศาสนา วัฒนธรรมประเพณี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 1) กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ โดยกำหนดให้ผู้เรียนทุกช่วงชั้นได้เรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ 5 สาระ ได้แก่ สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดูและการพูด สาระหลักการใช้ภาษา และสาระวรรณคดีและวรรณกรรมโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ เมื่อนักเรียนจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วนักเรียนต้องมีความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างดี สามารถอ่าน เขียน และฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผลและคิดเป็นระบบ มีนิสัยรักการอ่าน มีการแสวงหาความรู้และใช้ภาษาในการพัฒนาตนและสร้างสรรค์งานอาชีพ ตระหนักในวัฒนธรรมในการใช้ภาษาและความเป็นไทย ภูมิใจและชื่นชมวรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งเป็นภูมิปัญญาของคนไทย สามารถนำทักษะทางภาษามาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 3-6) การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยนั้น ผู้สอนจะต้องสอนให้ผู้เรียนสามารถฝึกฝนทักษะพื้นฐานให้สัมพันธ์กันทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน สำหรับทักษะการเขียนนั้นมีความซับซ้อนมากที่สุด ถือได้ว่าเป็นทักษะการแสดงออกที่สำคัญแทนคำพูด ได้แก่ การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก ความต้องการ ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้เขียนผ่านตัวอักษรไปยังผู้รับสารเพื่อจุดประสงค์ใดจุดประสงค์หนึ่ง (วิไลลักษณ์ แก้วกระจ่าง, 2557 : 1) สอดคล้องกับ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2556 : 12) กล่าวว่า คนที่เขียนมักน้อยกว่าคนที่พูด อ่าน และฟัง ดังนั้นความชำนาญ ความคล่องแคล่วย่อมมีน้อยเป็นธรรมดา เพราะการเขียนเป็นทักษะที่มีความซับซ้อนยิ่งกว่าทักษะอื่นในกระบวนการเรียนรู้ภาษา เพราะเป็นการแสดงออกทางความคิดเป็นตัวหนังสือ เพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นได้ทราบความคิดของผู้เขียน โดยไม่มีเสียงสูง เสียงต่ำ เสียงหนัก เสียงเบา หรือท่าทางประกอบ

ภาษาไทยมีคุณลักษณะพิเศษ มีเสียงมากมายถ้อยคำหลากหลาย สามารถนำมาเรียบเรียงให้เกิดสัมผัสคล้องจองกันโดยไม่มีข้อจำกัด เมื่อพิจารณาลักษณะของภาษา ภาษาไทยมีความงาม มีความไพเราะ มีเสียงของคำและความหมาย กวีจึงได้ถ่ายทอดไว้ เช่น เพลงกล่อมเด็ก ปริศนาคำทาย เพลงพื้นบ้าน เป็นต้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมของชาติ นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นภาษาที่มีความสละสลวย มีศิลปะการใช้ถ้อยคำ มีความไพเราะงดงาม โดยเฉพาะในบทกวีนิพนธ์หรือร้อยกรองประเภทต่าง ๆ ได้แก่ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน และร่าย (นิศรา วงษ์สุบรรณ, 2553 : 2-3 อ้างถึงในกุลธิดา ปัญญาจิรวุฒิ, 2547 : 2-3) จะเห็นได้ว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้ให้ความสำคัญ เรื่องการแต่งคำประพันธ์ จึงได้บรรจุสาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา ที่ว่าด้วยการแต่งคำประพันธ์หรือร้อยกรองไว้ในหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาอย่างเข้าใจและฝึกฝนจนแต่งบทร้อยกรองได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 37) เพื่อเป็นการส่งเสริมและฝึกฝนให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะด้านการเขียน การใช้ศิลปะการเลือกสรรถ้อยคำให้มีความไพเราะสวยงาม โดยการนำประสบการณ์จริงในชีวิต สภาพแวดล้อมที่พบเจอหรือจากการเรียนรู้อื่น ๆ ผ่านการฝึกฝนโดยการลงมือกระทำ สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้สูงสุด แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ในปัจจุบันการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการแต่งบทร้อยกรอง หรือบทกวีต่าง ๆ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของไทยนั้น ผู้เรียนยังไม่บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายการเรียนรู้มากนัก อาจเนื่องจากขาดทักษะการคิด การฝึกฝน หรือแม้แต่การนำความคิด ประสบการณ์ในชีวิตมาผสมผสานเป็นความคิดสร้างสรรค์ (ปัญสุธา ย่องลั่น, 2557 : 3 อ้างถึงในวิทยา พากิรัมย์, 2555 : 53) ทำนองเดียวกับนิศรา วงษ์สุบรรณ (2553 : 2-3) กล่าวว่า การเรียนการสอนในปัจจุบันเรื่องการแต่งบทร้อยกรองยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร เนื่องจากการเขียนที่ซับซ้อนกว่าการเขียนในรูปแบบอื่น การสอนเขียนคำประพันธ์จึงดูเป็นเรื่องยากสำหรับครู ในส่วนของตัวผู้เรียนเองรู้สึกไม่ใช่เรื่องง่าย สำหรับคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ นับว่าเป็นกลอนหลัก เพราะเป็นหลักของบรรดากลอนทุกชนิด ซึ่งเป็นกลอนที่ใช้ถ้อยคำเป็นทำนองเรียบ ๆ เป็นคำประพันธ์ที่แสดงลักษณะเป็นไทยแท้ด้วยมีข้อบังคับในเรื่องของรูปวรรณยุกต์ ตามที่ยุทธ โตคติเทพย์ (2544 : 7) กล่าวว่า งานร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพเป็นมรดกทางวัฒนธรรม แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของไทย การเขียนกลอนสุภาพจึงได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย

จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ระบุไว้ว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้เรียนต้องเรียนรู้เรื่องการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ ทั้งนี้คณะผู้วิจัยได้มีโอกาสลงพื้นที่กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธาณศิริวัฒน์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา พบว่ามีนักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสนใจการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพโดยให้เหตุผลว่า เป็นกลอน

พื้นฐานที่สามารถแต่งได้ง่าย ใช้ภาษาเรียบง่าย สามารถสร้างจินตนาการได้ แต่จากการทดสอบเบื้องต้นพบว่า ผู้เรียนยังขาดความรู้และทักษะในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ ไม่สามารถเขียนคำคล้องจองต่อได้จึงไม่สามารถหาคำที่เหมาะสมมาใช้ให้ตรงกับความต้องการและถูกต้องตามรูปแบบการเขียนคณะผู้วิจัยจึงเห็นควรดำเนินงานวิจัย การพัฒนาทักษะการแต่งคำประพันธ์โดยใช้แบบฝึกทักษะเรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธาณศิริวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ควบคู่กับชุดแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น นอกจากนี้ผู้เรียนสามารถฝึกสมาธิ จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ การใช้ภาษาแล้วนั้น ผู้เรียนยังสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปฝึกฝนให้เกิดความรู้ความเข้าใจอีกทั้งอาจจะช่วยให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนระหว่างครูและผู้เรียนประสบผลสำเร็จ ผู้เรียนเกิดความสนใจและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธาณศิริวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธาณศิริวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

1. แนวคิด ทฤษฎี

1.1 ความหมายของกลอนสุภาพ

วิเชียร เกษประทุม (2552 : 31) ได้ให้ความหมายของกลอนสุภาพไว้ว่า คำประพันธ์ชนิดหนึ่งซึ่งใช้ถ้อยคำเรียงกัน มีคำสัมผัสเป็นกลอนที่ใช้ถ้อยคำเรียงกัน มีคำสัมผัสเป็นกลอนที่ใช้ถ้อยคำ และทำนองเรียบง่ายในการแต่ง

สำลี รักสุทธี (2554 : 105) ได้ให้ความหมายของกลอนสุภาพไว้ว่า กลอนที่ใช้ถ้อยคำเป็นทำนองเรียบ ๆ มีการจัดระเบียบเป็นวรรคเป็นตอน กำหนดจำนวนตัวอักษรในวรรค และมีถ้อยคำสัมผัสคล้องจองกัน กลอนสุภาพเป็นกลอนหลักของกลอนทุกชนิด

บุญเหลือ ใจมโน (2555 : 41) ได้ให้ความหมายของกลอนสุภาพไว้ว่า คำประพันธ์ที่มีความหมายแคบเข้า ไม่รวมโคลง ฉันท์ กาพย์ หรือร่ายเข้าไปด้วย แต่เป็นคำประพันธ์ที่มีลักษณะเฉพาะบังคับคณะ สัมผัส และเสียงวรรณยุกต์ ไม่บังคับเอกโท และครุ ลหุ ข้อบังคับคือต้องมีสัมผัสนอกคำสุดท้ายของวรรคต้องลงด้วยวรรณยุกต์ที่กำหนดให้

ราชบัณฑิตยสถาน (2556 : 77) ได้ให้ความหมายของกลอนสุภาพไว้ว่า คำประพันธ์ซึ่งมีสัมผัส บางครั้งเรียกว่า กลอนตลาด

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า กลอนสุภาพ หมายถึง คำประพันธ์ชนิดหนึ่ง มีลักษณะเป็นร้อยกรองที่มีคำสัมผัสคล้องจองกัน มีทำนองเรียบง่าย มีความไพเราะสละสลวย และมีฉันทลักษณ์เป็นแบบฉบับในการแต่งคำประพันธ์ ไม่รวมโคลง ฉันท์ กาพย์ หรือร่าย

1.2 ลักษณะบังคับของกลอนสุภาพ

กำชัย ทองหล่อ (2554: 415 - 417) กล่าวถึงความรู้เรื่อง ลักษณะบังคับของกลอนสุภาพ แบ่งได้เป็น 4 ชนิด คือ กลอนหก กลอนเจ็ด กลอนแปดและกลอนเก้า กลอนสุภาพที่ใช้สำหรับบทเรียนที่สร้างขึ้นนี้เป็นกลอนแปด คำในแต่ละวรรคจึงมีแปดคำแต่ถ้าใจความในวรรคนั้นขาดหายไป สามารถเพิ่มได้อีก 1 คำ มีการบังคับคณะ สัมผัส และเสียงวรรณยุกต์ตามลักษณะของคำประพันธ์ คำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพมีลักษณะบังคับเฉพาะ 4 ประการ คือ

(1) คณะ หมายถึง กลอนหนึ่งบทมีทั้งหมด 4 วรรคหรือ 2 คำกลอน วรรคแรกเรียกว่า วรรคสดับ วรรคที่ 2 เรียกว่า วรรครับ วรรคที่ 3 เรียกว่า วรรครอง วรรคที่ 4 เรียกว่า วรรคส่ง วรรคสดับและวรรครับ นับเป็น 1 คำกลอน วรรครองกับวรรคส่ง นับเป็น 1 คำกลอน การเขียนกลอนสุภาพนั้นต้องให้จบลงในวรรคส่งเสมอจึงจะเรียกว่าจบคณะของกลอน

(2) พยางค์คือเสียงที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่ง ๆ จะมีความหมายหรือไม่มีก็ได้ ในการเขียนกลอนสุภาพถือว่า พยางค์ก็คือ คำนั่นเอง แต่ละวรรคของกลอนสุภาพบรรจุคำได้ 8-9 คำ

(3) สัมผัส คือ ลักษณะบังคับที่ใช้คำคล้องจองกัน สัมผัสที่นิยมในภาษาไทยมี 2 ชนิดคือ สัมผัสสระ มีอยู่ด้วยกัน 2 ลักษณะ คือสัมผัสสระที่มีเสียงคล้องจองกัน เพราะใช้สระเสียงเดียวกันในมาตราแม่ ก กา เช่น ปี ดี มี ดีและสัมผัสสระที่มีเสียงคล้องจองกัน เพราะใช้สระและตัวสะกดมาตราเดียวกัน เช่น วาง กวาง ่าง และสัมผัสพยัญชนะ มีลักษณะดังนี้ คล้องจองกันด้วยพยัญชนะต้นเป็นพยัญชนะตัวเดียวกัน เช่น ห่าง-เหิน จันท์-เจ้า หรือคล้องจองกันด้วยพยัญชนะต้นที่มีเสียงเดียวกันเช่น ชั่ง-สุข เพราะตัว ซ เป็นอักษรคู่ของ ส หรือทับ-ถึง เพราะ ท เป็นตัวอักษรคู่ของ ถ สัมผัสทั้ง 2 ชนิดดังกล่าว ยังแบ่งออกเป็นสองประเภท คือ สัมผัสนอกเป็นสัมผัสบังคับ ได้แก่ สัมผัสที่ส่งและรับกันนอกวรรคในกลอนแปด คำสุดท้ายของวรรคแรกจะสัมผัสกับคำที่ 3 หรือคำที่ 5 ของวรรคที่ 2 คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 จะสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 3 คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 จะสัมผัสกับคำที่ 3 หรือคำที่ห้าของวรรคที่ 4 และคำสุดท้ายของวรรคที่ 4 จะส่งสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 2 ในบทต่อไป สัมผัสนอกใช้เฉพาะสัมผัสสระเท่านั้น สัมผัสในเป็นสัมผัสไม่บังคับมีคำคล้องจองกันอยู่ภายในวรรคเดียวกันอาจไปสัมผัสสระหรือสัมผัสพยัญชนะก็ได้แล้วแต่ความเหมาะสมและความพึงพอใจของผู้ประพันธ์ จะมีหรือไม่มีก็ได้ สัมผัสในช่วยให้บทร้อยกรองไพเราะยิ่งขึ้น

(4) เสียงวรรณยุกต์ เสียงวรรณยุกต์เป็นข้อกำหนดที่บังคับใช้ในการเขียนกลอนสุภาพโดยถือเรื่องเสียงวรรณยุกต์ท้ายวรรคเป็นสำคัญ ดังนี้

เสียงวรรณยุกต์ท้ายวรรคสดับหรือวรรคที่ 1	ใช้ได้ทุกเสียงแต่ไม่ได้ยินยอมใช้เสียงสามัญ
เสียงวรรณยุกต์ท้ายวรรครับหรือวรรคที่ 2	ยินยอมใช้เสียงเอก โท จัตวา
เสียงวรรณยุกต์ท้ายวรรครองหรือวรรคที่ 3	ยินยอมใช้เสียงสามัญ
เสียงวรรณยุกต์ท้ายวรรคส่งหรือวรรคที่ 4	ยินยอมใช้เสียงสามัญ

ฟองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ (2559: 140-141) ได้กล่าวถึงลักษณะบังคับของกลอนสุภาพไว้ดังนี้

1. คณะ บท 1 มี 2 คำกลอน หรือ 4 วรรค วรรคหนึ่งๆ มี 7-9 คำ ส่วนมากนิยมให้มี 8 คำ วรรคที่ 1 เรียกว่า วรรคสดับ วรรคที่ 2 เรียกว่า วรรครับ วรรคที่ 3 เรียกว่า วรรครองวรรคที่ 4 เรียกว่า วรรคส่ง การแต่งกลอนสุภาพเรื่องหนึ่งจะมีความยาวก็บทก็ได้ แต่ต้องแต่งให้ครบบท คือต้องจบลงที่วรรคส่งเท่านั้น

2. สัมผัส หมายถึง สัมผัสคล้องจองกัน ซึ่งการใช้คำสัมผัสจะช่วยทำให้บทร้อยกรองมีท่วงทำนองเสียงที่ร้อยเรียงเกี่ยวเนื่อง ทำให้เกิดเสียงเสนาะที่ไพเราะน่าฟัง สัมผัสแบ่งออกเป็น ดังนี้

สัมผัสใน เป็นสัมผัสที่อยู่ภายในวรรค ช่วยทำให้บทร้อยกรองมีความไพเราะ แต่ไม่ถือเป็นข้อบังคับ สัมผัสในมีทั้งสัมผัสสระและสัมผัสอักษร

สัมผัสนอก เป็นสัมผัสระหว่างวรรคและระหว่างบท โดยคำที่บังคับจะมีสัมผัสสระคล้องจองกัน ถือเป็นสัมผัสบังคับ

สัมผัสระหว่างวรรค คำสุดท้ายของวรรคสับสัมผัสกับคำที่ 3 หรือ 5 ของวรรครับ คำสุดท้ายของวรรครับสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรครอง คำสุดท้ายของวรรครองสัมผัสกับคำที่ 3 หรือ 5 ของวรรคส่ง

สัมผัสระหว่างบท คำสุดท้ายของวรรคส่งสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรครับในบทต่อไป

3. เสียงวรรณยุกต์ การประพันธ์กลอนสุภาพไม่ได้มีการบังคับใช้เสียงวรรณยุกต์ แต่กวีนิยมใช้เสียงวรรณยุกต์ในตำแหน่งของกลอนสุภาพ เพื่อการอ่านรับรสเสนาะของกลอน ดังนั้นกวีจึงนิยมกำหนดเสียงวรรณยุกต์ในคำสุดท้ายของแต่ละวรรค ดังนี้

วรรคสับ	คำสุดท้ายใช้ได้ทุกเสียง ไม่นิยมใช้เสียงสามัญ เพราะถือว่าเรียบและเบาเกินไป
วรรครับ	คำสุดท้ายนิยมใช้เสียงจัตวา ไม่นิยมใช้เสียงสามัญและตรี
วรรครอง	คำสุดท้ายนิยมใช้เสียงสามัญและตรี ไม่นิยมใช้เสียงเอก เสียงโท เสียงจัตวา
วรรคส่ง	คำสุดท้ายใช้ได้ทุกเสียง แต่ไม่นิยมใช้เสียงจัตวา

2. กรอบแนวคิด

ตัวแปรต้น

แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตง ประชานศิริวัฒน์ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา

ตัวแปรตาม

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตง ประชานศิริวัฒน์ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เรื่อง กลอนสุภาพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตง ประชานศิริวัฒน์ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตง ประชานศิริวัฒน์ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 92 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตง ประชานศิริวัฒน์ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 45 คน ซึ่งได้มาจากการคัดเลือกจากนักเรียนที่สอบไม่ผ่านตัวชี้วัดเรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการแต่งคำประพันธ์เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ 1 ฉบับ ซึ่งมีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

2.2 แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 2 เล่ม ดังนี้

2.2.1 แบบฝึกทักษะเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการแต่งกลอนสุภาพ

2.2.2 แบบฝึกทักษะเรื่อง พะตงในดวงการแต่งกลอนสุภาพ

2.3 แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 2 แผน ดังนี้

2.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับกลอนสุภาพ

2.3.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การแต่งกลอนสุภาพ

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการแต่งคำประพันธ์เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 ศึกษาเนื้อหาหลักสูตรการเรียนรู้อาษาไทยเรื่อง กลอนสุภาพ จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3.1.2 ศึกษาวิเคราะห์จุดประสงค์ในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ในหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

3.1.3 สร้างแบบทดสอบตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ฉบับ จำนวน 40 ข้อ

3.1.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ตามเนื้อหาและจุดประสงค์ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) ของแบบทดสอบโดยการให้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ได้กำหนดเกณฑ์ ดังนี้

+1	เมื่อแน่ใจว่า	ข้อสอบนั้นวัดได้ตรงตามเนื้อหาและจุดประสงค์
0	เมื่อไม่แน่ใจว่า	ข้อสอบนั้นวัดได้ตรงตามเนื้อหาและจุดประสงค์
-1	เมื่อแน่ใจว่า	ข้อสอบนั้นไม่ได้วัดตรงตามเนื้อหาและจุดประสงค์

3.1.5 บันทึกผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (สมชาย วรภิจักษุมสกุล, 2554 : 269) แสดงว่าข้อสอบมีความเที่ยงตรงของเนื้อหาและจุดประสงค์ ได้จำนวนข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 30 ข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตรครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.89

3.1.6 จัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ฉบับจริงและนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 45 คน

3.2 การสร้างแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างเป็นแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เรื่อง กลอนสุภาพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

3.2.2 สร้างแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 2 เล่ม ได้แก่ เล่มที่ 1 แบบฝึกทักษะเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการแต่งกลอนสุภาพ และเล่มที่ 2 แบบฝึกทักษะเรื่อง พะตงในดงการแต่งกลอนสุภาพ

3.2.3 นำแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความถูกต้องจากนั้น นำที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปใช้ในการวิจัย

3.2.4 ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพโดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) (ศิริภา จันทรเกื้อ, 2556 : 45) แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.45$) โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพและเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2543 : 67-71)

เกณฑ์การประเมิน

- คะแนน 5 หมายถึง ดีมาก
- คะแนน 4 หมายถึง ดี
- คะแนน 3 หมายถึง พอใช้
- คะแนน 2 หมายถึง ควรปรับปรุง
- คะแนน 1 หมายถึง ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

เกณฑ์การแปลความหมาย

ดีมาก	4.50-5.00
ดี	3.50-4.49
พอใช้	2.50-3.49
ควรปรับปรุง	1.50-2.49
ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง	1.00-1.49

3.3 แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานศรีวิวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

3.3.2 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

3.3.3 คณะผู้วิจัยสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานศิริวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขั้นก่อนเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยเตรียมความพร้อม ดังนี้

4.1.1 สร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1.2 ทดสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือ

4.1.3 ทำการทดสอบก่อนเรียน (pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานศิริวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

4.2 ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

4.2.1 จัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 2 ฉบับ ใช้เวลา 6 คาบ คาบละ 50 นาที

4.2.2 ทำการทดสอบหลังเรียน (post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานศิริวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

4.3 ขั้นหลังเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยนำผลคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ไปวิเคราะห์ค่าทางสถิติเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะตามเกณฑ์ 80/80 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยหาค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการแต่งคำประพันธ์ เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานศิริวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน และหาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) รวมทั้งค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร K.R. – 20 ของคูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (กาญจนา วัฒนา, 2550 : 192) จากนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัย

5.2.1 วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานศิริวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยวิเคราะห์จากคะแนนแบบทดสอบเพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 วิเคราะห์โดยการหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)

5.2.2 วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนทดสอบ ก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานศิริวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา วิเคราะห์โดยใช้ค่าที (t-test)

6. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน

6.1.1 ค่าร้อยละ

6.1.2 ค่าเฉลี่ย

6.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.2 สถิติที่ใช้หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ

6.2.1 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานศิริวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 จากสูตร E_1/E_2

6.2.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานศิริวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานศิริวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

คะแนนระหว่างเรียน (E_1)				คะแนนหลังเรียน (E_2)			ประสิทธิภาพ
ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	คะแนน	E_1	คะแนนเต็ม	คะแนน	E_2	E_1/E_2
คะแนนเต็ม	คะแนนเต็ม	เฉลี่ย			เฉลี่ย		
10	10	16.15	80.78	30	24.86	82.89	80.78/82.89

จากตารางที่ 1 ผลการทดสอบระหว่างเรียนมีคะแนนร้อยละ 80.78 ($E_1 = 80.78$) และทดสอบหลังเรียนมีคะแนนร้อยละ 82.89 ($E_2 = 82.89$) แสดงว่า แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานศิริวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีประสิทธิภาพ 80.78/82.89 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานศิริวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

คะแนน	n	\bar{X}	S.D.	\bar{d}	t	p
ทดสอบก่อนเรียน	45	14.89	1.745	10.02	28.49	.000
ทดสอบหลังเรียน	45	24.87	1.714			

** $p < .01$

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 14.89 ($\bar{X} = 14.89$) คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเท่ากับ 24.87 ($\bar{X} = 24.87$) แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (E_1/E_2) เท่ากับ 80.78/82.89 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้จึงยอมรับได้ว่า แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประชานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีประสิทธิภาพเชื่อถือได้และสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้เป็นอย่างดี
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประชานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการแต่งคำประพันธ์โดยใช้แบบฝึกทักษะเรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประชานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ

ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประชานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เท่ากับ 80.78/82.89 (E_1/E_2) ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 และผลการประเมินคุณภาพของแบบฝึกทักษะโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าแบบฝึกทักษะดังกล่าวมีคุณภาพอยู่ในระดับดี ทุกองค์ประกอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิการ์ บุชบา (2555 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะการแต่งกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการแต่งกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดฝึกทักษะการแต่งกลอนสุภาพ และเพื่อประเมินผลการใช้ชุดฝึกทักษะการแต่งกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการแต่งกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า ชุดฝึกทักษะการแต่งกลอนสุภาพชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 87.83/84.16 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่นเดียวกันกับบัวลิดา เชาว์ไผ่ (2559 : 15) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปดเพื่อส่งเสริมทักษะในการแต่งกลอนแปดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งคำ

ประพันธ์ประเภทกลอนแปดให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เปรียบเทียบทักษะทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัย พบว่า แบบฝึกทักษะเรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.85/88.95 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะเรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา วัตถุประสงค์การเรียนรู้ กำหนดเนื้อหาจากง่ายไปหายาก รวมถึงมีการตรวจสอบแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้

2. ด้านการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์เรื่อง กลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงประธานศิริวัฒน์ อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของเนตรนภา วงศ์วิริยะ (2550 : 39) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การแต่งคำประพันธ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกการแต่งคำประพันธ์ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อสร้างแบบฝึกการสอนวิชาภาษาไทย เรื่อง การแต่งคำประพันธ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และเพื่อศึกษาความก้าวหน้าของการเรียนโดยใช้แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่อง การแต่งคำประพันธ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ความก้าวหน้าของผู้เรียนดีขึ้น นักเรียนสามารถเรียนรู้จากแบบฝึก โดยมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับกับจรินทร์ งามแมน (2552 : 244) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 2) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 3) เพื่อทดลองใช้แบบฝึก 4) เพื่อประเมินและปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกและศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนพึงพอใจกับการเรียนด้วยแบบฝึก ทั้งนี้ ผู้เรียนมีความเห็นว่าแบบฝึกมีเนื้อหาน่าสนใจ เข้าใจง่าย และอาจเนื่องจากแบบฝึกทักษะเป็นสื่อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน ซึ่งช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ ได้ฝึกทักษะการลงมือปฏิบัติ เกิดความสนใจ สนุกสนานเพลิดเพลิน มีความพยายามและมีความสามารถในการแต่งกลอนสุภาพได้ดีขึ้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นตามไป

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา วัฒนา. (2550). *การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ธนพรการพิมพ์.
- กำชัย ทองหล่อ. (2554). *หลักภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์.
- กุลธิดา ปัญญาจิระวุฒิ. (2547). *การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนร้อยกรองกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- เกตุกนก กัญฐสุทธิ์. (2545). *การศึกษาการใช้ภาพพจน์ในการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จรินทร์ งามมั่น. (2552). *การพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1*. (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- นิศรา วงษ์สุบรรณ. (2553). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการแต่งร้อยกรองประเภทโคลงสี่สุภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT กับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบปกติ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- เนตรนภา วงศ์วิริยะ. (2550). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย เรื่อง การแต่งคำประพันธ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกการแต่งคำประพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกการแต่งคำประพันธ์*. ระยอง : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระยอง เขต 1.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). *การพัฒนาการสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- บุญเหลือ ใจมโน. (2555). *การแต่งคำประพันธ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภรณ์การ์ บุชบา. (2555). *การพัฒนาชุดฝึกทักษะการแต่งกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช).
- ปัญญา ย่องลั่น. (2557). *ผลของการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพในวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดโพธาราม อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่).
- ยุทธ โตดิเทพย์. (2544). *การพัฒนาเกณฑ์การประเมินงานเขียนร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- วิทยา พาภิรมย์. (2555). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- พองจันทร์ สุขยิ่งและคณะ. (2559). *หลักภาษาและการใช้ภาษา ม. 2*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- วิเชียร เกษประทุม. (2552). *ลักษณะคำประพันธ์ไทย (ฉันทลักษณ์)*. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2556). *หลักการและเทคนิคการเขียนงานวิจัยวิทยานิพนธ์และรายงาน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : โพรเพช.
- วลิดา เชาวไฝ. (2559). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปดเพื่อส่งเสริมทักษะในการแต่งกลอนแปดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- วิไลลักษณ์ แก้วกระจ่าง. (2557). *รายงานวิจัยเรื่อง การเพิ่มทักษะการเขียนด้วยชุดแบบฝึกโครงเรื่อง*. งานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2557. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- ศิริภา จันท์เกื้อ. (2556). *ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการประชุมเชียร์และรับน้องใหม่ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่*. (ปริญญาานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- สำลี รักสุทธี. (2554). *สอนอย่างไรให้นักเรียนเขียนบทร้อยกรองเป็น*. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- สมชาย วรภิจเษมสกุล. (2554). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. ออนไลน์.